

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4P/16/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5316202398
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2016:5316202398.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou vo veci starostlivosti o mal. Q. S., K.. X.X.XXXX a mal. Q. S., K.. XX.X.XXXX, obe bytom R.U. XXX, obe zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov: matky - U. S., K.. XX.X.XXXX, R. XXX a otca - Q. S., K.. X.X.XXXX, R. XXX v konaní o určenie výživného a prísl. takto

rozhodol:

I. Maloleté deti Q. S., nar. X.X.XXXX a Q. S., nar. XX.X.XXXX z v e r u j e do výchovy a starostlivosti matky, ktorú poveruje správou majetku maloletých a zastupovaním maloletých v bežných veciach.

II. Otec j e p o v i n n ý platiť výživné na maloletú Q., nar. X.X.XXXX vo výške 50 € mesačne vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc dňom 5.4.2016.

Zameškané výživné od 5.4.2016 do 31.5.2016 súd n e u r č u j e.

III. Otec j e p o v i n n ý platiť výživné na maloletú Q., nar. XX.X.XXXX vo výške 50 € mesačne vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc dňom 5.4.2016.

Zameškané výživné od 5.4.2016 do 31.5.2016 súd n e u r č u j e.

IV. Žiadny z účastníkov konania n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 5.4.2016 navrhovateľka - matka podala návrh na určenie výživného proti odporcovi - otcovi na maloleté deti Q. S., K.. X.X.XXXX a Q. S., K.. XX.X.XXXX. Uviedla, že s otcom maloletých detí žijú v spoločnej domácnosti. Otec nadmerne požíva alkoholické nápoje. Po požití alkoholických nápojov býva agresívny, vulgárne nadáva matke aj deťom. Najhorší vzťah má k maloletej Q., ktorú psychicky týra. V domácnosti už viackrát zasahovala polícia. Za vyhrážanie bol odsúdený na 5 mesiacov odňatia slobody. Bola mu uložená ochranná liečba, ale ju nedodržiava. Matka je nezamestnaná. Ako celok, ako rodina poberajú dávku v hmotnej núdzi vo výške 230 € a prídavok na 2 deti. Z toho platí elektrickú energiu vo výške 29 €. Ostatné finančné prostriedky použije na stravu, ošatenie, cestovné do škôl obidvom maloletým deťom. Z týchto peňazí musí dať finančné prostriedky aj otcovi maloletých detí. Ten nedodržiava liečebný režim ani pokyny ostatných inštitúcií. Otec nemá záujem o rodinu ani o riešenie nepriaznivých pomerov v rodine. Navrhla preto matka zveriť maloleté deti do svojej starostlivosti a zaviazat' otca platením výživného po 60 € na každé z detí.

Na pojednávaní dňa 31.5.2016 sa pridržala písomného znenia návrhu. Rozprávala sa s otcom maloletých detí o tejto situácii. S ním sa však rozprávať nedá, je alkoholikom v pokročilom štádiu. Predložila doklad o poberaní dávky vo výške 177 € a prídavku na deti vo výške 220 €. Tento príjem je

jediným príjmom do rodiny, z ktorého žije otec, matka a dve maloleté deti. Uviedla, že sa domnieva, že otec sa neodvolá proti rozsudku, pretože jemu nezáleží na ničom. Mladšia dcéra sa učí za čašníčku, cez zimu má príjem na Y., to je 20 € za 20 dní, teda 1 € za 1 deň, čo nestačí ani na spotrebu. Rovnako aj druhá dcéra, ktorá sa učí za kuchár - čašník.

Otec sa na pojednávanie nedostavil. Termín pojednávania bol vytyčený na deň 31.5.2016, predvolanie prevzal dňa 25.4.2016 spolu s návrhom a procesnými poučeniami vrátane poučenia podľa § 120 ods. 4 OSP v nadväznosti na § 205a OSP. K návrhu sa písomne nevyjadril, neuviedol závažné dôvody, pre ktoré sa nemôže na pojednávanie dostaviť, nepožiadaval o odročenie pojednávania zo závažných dôvodov. Súd preto konal, aj keď bol odporca nečinný. Konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Musel brať ohľad na prioritný záujem maloletých detí, ktorý je dôležitejší v porovnaní so záujmom rodičov. Vychádzal z výpovedí matky, kolíznej opatrovníčky, zo správ a listinných dôkazov.

Z lustrácie otca pre účely odvodov do sociálnej poisťovne na čl. 4 spisu mal preukázané, že je nezamestnaný.

Z lustrácie matky na čl. 5 spisu mal preukázané, že je nezamestnaná.

Z lustrácie súdnych sporov na čl. 14, 15 mal súd preukázané, že otec Q. S. je účastníkom veľkého množstva súdnych sporov, je zadlžený. Je účastníkom, resp. obvineným aj v trestných konaniach. Ide o exekučné konania, o vymáhanie dlhu vo veci 12Er/866/2002, 5Er/527/2009, 11Er/540/2009, 6Er/17/2011, 8Er/172/2011, 10C/187/2012, 7Er/354/2015, 5Er/354/2015, 10C/315/2015, 11Er/263/2010, 6Er/1030/2011, 11Er/373/2013, 16Er/548/2013.

Zároveň ide o konanie pred orgánmi činnými v trestnom konaní vo veci 1T/144/2003 pre trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi a vo veci 3T/53/2012 - prečin násilia proti skupine obyvateľov.

Z exekučných spisov mal súd preukázané, že otec ohrozuje existenčnú úroveň rodiny, ale hlavne maloletých detí. Za situácie, kedy príjem do rodiny tvorí len dávka vo výške 177 €, rodinné prídavky vo výške 220 € na dve deti a z tejto sumy žijú obidvaja rodičia i dve maloleté deti, potom ide o nevhodný a neprimeraný spôsob života otca maloletých detí, ktorý ešte zhoršuje túto zlú existenčnú úroveň maloletých detí a zadlžuje rodinu.

Z pripojeného rozsudku 3T/53/2012-142 zo dňa 30.5.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.5.2012, mal súd preukázané, že otec maloletých detí bol uznaný za vinného za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a), b) Trestného zákona, za čo bol odsúdený na 5 mesiacov na trest odňatia slobody.

Z uznesenia Okresného súdu v Čadci vo veci 3T/53/2012-155 zo dňa 30.5.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.5.2012, mal súd preukázané, že otcovi maloletých detí ako obvinenému bolo uložené ochranné protialkoholické ambulantné liečenie. Bolo mu uložené z toho dôvodu, že obvinený v čase spáchania trestnej činnosti bol pod vplyvom alkoholu a ide o osobu závislú od alkoholu. Je schopný i dlhodobejších, tzv. vynútených, období abstinencie, nie je schopný konzumovať alkohol s mierou. Pobyt obvineného na slobode je pre spoločnosť nebezpečný z psychiatrického hľadiska, pokiaľ by naďalej nadmerne požíval alkoholické nápoje. Z toho dôvodu prokuratúra odporučila nariadiť ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Obvinený súhlasil s návrhom na uloženie protialkoholického liečenia, ale žiadal, aby bolo uložené v ambulantnej forme, pretože po prepustení z výkonu trestu sa chce zamestnať a postarať sa o rodinu. Nezamestnaný je takmer 3 roky, peniaze si zarábala po brigádach. Za súhlasu lekára, ktorý uviedol, že v prípade realizácie je možná liečba aj ambulantnou formou, ale vyžaduje spoluprácu obvineného, bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Na pojednávaní vo veci výživného matka maloletých detí uviedla, že uloženie ambulantnú liečbu nedodržiava obvinený. Je alkoholikom v pokročilom štádiu, nezáleží mu na ničom.

Obec R. sa vyjadrila na čl. 16 spisu tak, že otec má trvalý pobyt v R. XXX, kde je spoluvlastníkom rodičovského domu. Takmer 1 rok je práceneschopný. Odmieťa sa liečiť. Požíva alkoholické nápoje. Bola mu nariadená ambulantná protialkoholická liečba, ktorú odmieta. Matka má trvalý pobyt rovnako v R.

XXX bez vlastníckeho alebo spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Pracuje na verejnoprospešných prácach v obci. Celý chod domácnosti je na nej. Alkoholické nápoje nepožíva. Nedopustila sa priestupku.

Kolízny opatrovník písomne dňa 18.5.2016 (čl. 17) uviedol. Rodina obýva nedokončený murovaný rodinný dom. Vlastníkom je otec detí v podiele 1/3. 2/3 vlastní súrodenci. Každé z maloletých detí má vlastnú izbu na poschodí domu, kuchyňa je na prízemí domu, z hygienického zariadenia je funkčné len WC, kúpeľňa nie je dokončená. Obidvaja rodičia sú nezamestnaní, evidovaní na úrade práce, poberajú dávku v hmotnej núdzi 230 € mesačne vrátane prídavku na 2 deti. Otec nadmerne požíva alkoholické nápoje, po požití býva agresívny, viackrát zasahovala polícia. O jeho agresivite svedčí to, že bol odsúdený v rámci konania pred Okresným súdom v Čadci sp. zn. 3T/53/2012, a to na trest odňatia slobody v rozsahu 5 mesiacov. Maloletá Q. je študentkou 1. ročníka W. R. Š. R. U. W.H. Č., odbor kuchár. Maloletá Q. je študentkou 1. ročníka tej istej školy odbor čašník - servírka. Deti sú zdravé, nemajú zvýšené výdavky na lieky a zdravotnú starostlivosť. Matku rešpektujú, nemá s nimi výchovné problémy. S otcom majú vlažný vzťah. Nepriaznivá sociálna situácia bola riešená zo strany kolízneho opatrovníka spoločne s Obecným úradom v R.. Matka s deťmi chce opustiť spoločnú domácnosť. Pri poskytnutí ubytovania by im mal byť nápomocný obecný úrad. Zo strany matky nebolo zistené zanedbávanie starostlivosti o maloleté deti, preto kolízny opatrovník navrhol, aby maloleté deti súd zveril do starostlivosti matky a otca zaviazal platiť výživné na deti podľa jeho možností a schopností.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 2 Zákona o rodine súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Pomery obidvoch rodičov sú rovnaké, obidvaja rodičia sú nezamestnaní. Na rozdiel od otca sa matka snaží získať príjem do rodiny aktivačnými prácami v obci, kým otec ešte ohrozuje nízku existenčnú úroveň rodiny množstvom súdnych exekučných sporov a nadmerným požívaním alkoholu, nevhodným spôsobom života. Matka sa výlučne stará o výchovu, výživu maloletých detí, čím v prevažnej miere naturálnym spôsobom hradí svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom na rozdiel od otca. Otec v rámci trestného konania vyhlásil, že sa chce liečiť od závislosti na alkohole ambulantnou formou, pretože sa chce postarať o výchovu a výživu maloletých detí a rodiny, chce si nájsť zamestnanie. Takéto vyhlásenie otca však ostalo len v rovine jeho tvrdení. Skutočnosť je taká, že nerešpektuje príkaz súdu

o uložení ambulantnej protialkoholickej liečby. V dôsledku toho je sústavne nezamestnaný, nesnaží sa zamestnať a získať príjem do rodiny, aby uživil deti a rodinu. Je viac ako pravdepodobné, že pri takomto spôsobe života otca maloletých detí pri nadmernom požívaní alkoholických nápojov ho nebude chcieť nijaký zamestnávateľ zamestnať, čo však je zodpovednosť otca, ktorú nemôže prenášať na maloleté deti a matku. V nadväznosti na § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, napr. pred výdavkami otca na požívanie alkoholických nápojov a zadlžovanie rodiny pôžičkami, ktoré sú zrejmé z exekučných konaní. Preto súd nebral do úvahy výdavky otca, ktoré nebolo nevyhnutné vynaložiť, teda výdavky na alkohol, výdavky na rýchle pôžičky, ktoré sú predmetom exekučných konaní. Do tejto situácie sa dostal otec sám, do tejto situácie ho nedostali maloleté deti, aby na to doplácali, ani manželka. Preto v nadväznosti na § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd mal za to, že Q. S. je narodený X.X.XXXX, je to muž zdravý, v produktívnom veku a nebyť nevhodného spôsobu života, ktorý vedie, neprimeraného zadlžovania a nadmerného požívania alkoholických nápojov, dokázal by sa zamestnať a zadovážiť príjem do rodiny aspoň v takom rozsahu, aby platil výživné na každé z detí po 50 € mesačne tak, ako určil súd. Potreby obidvoch maloletých detí sú podstatne vyššie vzhľadom k tomu, že ide o študentky strednej školy, ktoré majú zvýšené výdavky s oblečením, obutím, stravou, hygienu, sú blízke veku dospelých, majú zvýšené výdavky so štúdiom, športom, kultúrou, vzhľadom k pubertálnemu veku, rýchlemu rastu aj zvýšené výdavky na stravovanie. Príjem nemajú žiadny, pretože sa štúdiom pripravujú na budúce povolanie, teda sú odkázané na výživu svojich rodičov. Matka im výživu poskytuje dobrovoľne, stará sa o nich, teda v časti vyživovaciej povinnosť platí naturálne, v časti vo finančnom vyjadrení. Otec sa o deti nestará, ani o domácnosť, preto ho súd zaviazal platiť výživné na obidve deti po 50 € mesačne. Začiatok vyživovacej povinnosti súd stanovil dňom 5.4.2016, kedy bol podaný návrh. Za čas od 5.4.2016 do 31.5.2016, kedy súd vo veci rozhodol, bolo potrebné rozhodnúť, či existuje zameškané výživné. Matka maloletých detí uviedla, že v tomto období zameškané výživné nevzniklo, preto súd za uvedené časové obdobie zameškané výživné neurčil.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP o trovách konania súd rozhodol tak, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie sa týka starostlivosti o maloleté deti a mohlo byť začaté aj z úradnej moci.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.